

ผลการประชุมคณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๑

ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๒ มีนาคม ๒๕๖๑

*****

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. การหารือเพื่อหาแนวทางความร่วมมือเพื่อลดปัญหาด้านการค้าสินค้าเกษตรกรณีไม่มี การกำหนดค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limits: MRLs) จัดโดยแคนาดาร่วมกับ FAO เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันอภิปรายและเสนอแนวทางในการลดปัญหาการค้าสินค้า เกษตรที่ไม่มีกำหนดค่า MRLs ซึ่งได้มีการเสนอแนวทางลดผลกระทบโดยขอให้ประเทศผู้นำเข้าพิจารณา แนวทาง ดังนี้ (๑) ยอมรับการใช้ค่า Codex MRLs แทนการกำหนดค่า MRLs ที่ระดับต่ำสุด (๒) อ้างอิงค่า MRLs จากประเทศที่สามที่มีการกำหนดค่าไว้แล้ว (๓) พิจารณาจัดทำ Import Tolerance กับประเทศคู่ค้า นอกจากนี้ ผู้แทนสหรัฐอเมริกาได้แสดงข้อกังวลในกรณีที่สหภาพยุโรปกำหนดให้ใช้ค่า MRLs ที่ระดับ ๐.๐๑ ppm สำหรับสารที่ไม่มีกำหนดค่า MRLs และปัจจุบันการกำหนดค่า MRLs เป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อ การค้าสินค้าเกษตรอย่างมาก จึงควรมีการหารือเรื่องนี้อย่างจริงจังในการประชุมคณะกรรมการด้าน SPS ต่อไป

๒. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องเขตปลอดศัตรูพืช (Pest-free Areas) เพื่อให้ประเทศ สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำเขตปลอดศัตรูพืชตามมาตรฐานของ IPPC (International Plant Protection convention) และตามบทบัญญัติข้อ ๖ ของความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช รวมทั้งเปิด โอกาสให้ประเทศสมาชิกได้แลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำเขตปลอด ศัตรูพืช โดยประเทศสมาชิกส่วนใหญ่สนับสนุนการจัดทำเขตปลอดศัตรูพืชพร้อมทั้งเสนอแลกเปลี่ยนวิธีการ จัดทำเขตศัตรูพืชและแนวทางการรักษาสถานะเขตปลอดศัตรูพืช รวมถึงเสนอเทคโนโลยีในการควบคุมแมลง ศัตรูพืชโดยการฉายรังสีเพื่อทำให้แมลงเป็นหมัน

๓. การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ที่ประชุมได้มีการหารือในประเด็นสำคัญ ๓ เรื่อง ได้แก่

๓.๑ การจัดทำรายงานการทบทวนการดำเนินการตามความตกลง SPS ครั้งที่ ๕ ฝ่ายเลขาฯ เสนอแผนและกรอบระยะเวลาในการจัดทำรายงานการทบทวนฯ พร้อมทั้งเสนอต่อที่ประชุมอย่าง เป็นทางการเพื่อพิจารณา โดยประเทศสมาชิกให้ความเห็นชอบต่อแผนซึ่งกำหนดให้การจัดทำรายงานการ ทบทวนฯ เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๓.๒ การพิจารณาคู่มือการปฏิบัติตามความตกลง SPS ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่วมกัน ในการใส่บทยกเว้นความผิด (Disclaimer) ลงในเอกสารคู่มือการปฏิบัติตามความตกลง SPS ว่า “คู่มือฉบับนี้เป็น เพียงเอกสารอ้างอิงเพื่อช่วยประเทศสมาชิกในการทำงานด้าน SPS เท่านั้น คู่มือฉบับนี้ไม่มีผลต่อสิทธิและข้อผูกพัน ของประเทศสมาชิกภายใต้ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช รวมถึงความตกลง อื่นๆ ขององค์การการค้าโลก”

๓.๓ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในระหว่างการประชุมคณะกรรมการ SPS ครั้งที่ ๗๒ ที่ประชุม เห็นชอบให้จัดสัมมนาในหัวข้อ ขั้นตอนการควบคุม การตรวจสอบสินค้า และการให้การอนุญาต (Control, Inspection and approval procedures) ระหว่างวันที่ ๙-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยประเทศสมาชิกเสนอ เพิ่มเติมหัวข้อใบรับรองการส่งออก (Export Certificate) ในการสัมมนาด้วย

๔. การประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๑ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ ข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อไทย

๔.๑.๑ ร่างกฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Endocrine Disruptors) ของสหภาพยุโรป สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดียและสหรัฐอเมริกา และประเทศสมาชิกอื่นๆ อีก ๑๗ ประเทศรวมทั้งราชอาณาจักรไทย กล่าวถ้อยแถลงแสดงข้อกังวลต่อร่างหลักเกณฑ์ฯ ทบทวนฉบับใหม่ โดยแสดงความผิดหวังที่ยังคงจัดทำบนพื้นฐานความเป็นพิษของสาร พร้อมทั้งขอให้สหภาพยุโรปแจ้งเวียนร่างหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว และขอทราบแนวทางการกำหนดค่า MRLs สำหรับสารที่เป็น Endocrine Disruptors รวมทั้งเน้นย้ำให้สหภาพยุโรป กำหนดค่า MRLs ของสารที่เป็น Endocrine Disruptors บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง ซึ่งสหภาพยุโรปแจ้งว่า ปัจจุบันร่างหลักเกณฑ์ฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภายุโรป และจะมีผลบังคับใช้ทันทีที่ผ่านความเห็นชอบ

๔.๑.๒ กฎระเบียบของสาธารณรัฐประชาชนจีน เรื่อง ข้อกำหนดให้มีใบรับรองความปลอดภัยสำหรับอาหารนำเข้าทุกชนิด สหรัฐอเมริการ่วมกับประเทศสมาชิกอื่นอีก ๗ ประเทศรวมทั้งราชอาณาจักรไทยแสดงข้อกังวลที่มาตรการฉบับนี้มีผลกระทบต่อกลุ่มสินค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ และเรียกร้องให้สาธารณรัฐประชาชนจีนพิจารณาจัดทำกฎระเบียบใหม่บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยงและสอดคล้องกับมาตรฐาน Codex โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนยินดีรับฟังข้อคิดเห็นของประเทศสมาชิกและอยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนกฎระเบียบดังกล่าว

๔.๑.๓ ระเบียบการอนุญาตนำเข้าสินค้าพืชของราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ยกเรื่องการขอเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอเป็นข้อกังวลทางการค้าสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยยังคงขอให้ราชอาณาจักรไทยเร่งพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอจากสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) โดยเร็ว และขอให้ราชอาณาจักรไทยพิจารณา (๑) อนุญาตให้นำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอผ่านการส่งไปรษณีย์ทางอากาศและพกพาติดตัวผู้โดยสาร (๒) ปรับเงื่อนไขการนำเข้าโดยอนุโลมให้ตรวจเมล็ดพันธุ์ก่อนส่งออกเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ฝ่ายไทยยืนยันว่าร่างเงื่อนไขการนำเข้าฉบับนี้จัดทำบนพื้นฐานข้อมูลวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่และยินดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกับสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ต่อไป

๔.๒ ผู้แทนราชอาณาจักรไทยกล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมภายใต้หัวข้อเขตปลอดศัตรูพืชหรือโรคระบาด เพื่อยืนยันสถานะปลอดศัตรูพืช *Xanthomonas stewartii* หรือ *Pantoea stewartii* ตามข้อมูลการสำรวจศัตรูพืชของราชอาณาจักรไทย ซึ่งราชอาณาจักรไทยได้แจ้งเวียนต่อ IPPC และ WTO แล้ว โดยขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณายอมรับสถานะปลอดศัตรูพืชดังกล่าวของราชอาณาจักรไทย

๕. การหารือทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า

๕.๑ สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) (๑) แจ้งว่าจะหยิบยกเรื่องการเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอเป็นข้อกังวลทางการค้าสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาอนุญาตการนำเข้าทั้งสินค้าที่ขนส่งทางอากาศและสินค้าที่นำติดตัวผู้โดยสาร และขอให้ปรับเงื่อนไขการนำเข้าเพียงการตรวจเมล็ดพันธุ์ก่อนส่งออกเท่านั้น เนื่องจากที่ผ่านมาฝ่ายไทยไม่เคยตรวจพบไวรัส Tobacco Ringspot Virus (TRSV) ในเมล็ดพันธุ์

มะละกอของสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ทั้งนี้ ฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมวิชาการเกษตรอยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนร่างเงื่อนไขการนำเข้าใหม่เนื่องจากมีการค้นพบข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม (๒) ฝ่ายไต้หวันขอให้ไทยเร่งจัดส่งหนังสือทางการเพื่อชี้แจงแนวทางการปรับปรุงโรครวมผลหมากรกภายในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ทันฤดูกาลส่งออกใหม่ (๓) ฝ่ายไทยขอให้ฝ่ายไต้หวันพิจารณาถอดถอนไทยออกจากรายชื่อเขตแพร่กระจายตัวงูเจาะเมล็ดมะม่วง (*Stemochetus magiferae*) เป็นลำดับแรก โดยขณะนี้ฝ่ายไทยอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลการสำรวจเป็นระยะเวลาติดต่อกัน ๓ ปี และจะจัดส่งให้ฝ่ายไต้หวันโดยเร็ว (๔) ฝ่ายไทยสอบถามความคืบหน้าผลการตรวจประเมินโรงอบไอน้ำสำหรับมังคุด ซึ่งฝ่ายไต้หวันแจ้งว่าจะจัดทำหนังสือทางการแจ้งผลให้ฝ่ายไทยทราบภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๑

๕.๒ สาธารณรัฐอินเดีย (๑) ฝ่ายไทยสอบถามความชัดเจนเกี่ยวกับเงื่อนไขการนำเข้ามะขามของสาธารณรัฐอินเดียและจัดส่งตัวอย่างใบรับรองสุขอนามัยพืชตามเงื่อนไขใหม่เพื่อให้ฝ่ายอินเดียพิจารณา โดยผู้แทนสาธารณรัฐอินเดียแจ้งว่าเงื่อนไขฉบับใหม่นี้อยู่ระหว่างกระบวนการจัดทำทางกฎหมาย ซึ่งหากฝ่ายไทยสามารถทำตามเงื่อนไขดังกล่าวได้ก็จะสามารถส่งออกมะขามมายังสาธารณรัฐอินเดียได้ แต่ในระหว่างรอการบังคับใช้เงื่อนไขฉบับใหม่ สาธารณรัฐอินเดียจำเป็นต้องระงับการนำเข้ามะขามจากราชอาณาจักรไทยก่อน (๒) ฝ่ายอินเดียสอบถามกรณีที่ฝ่ายไทยระงับการนำเข้ากุ้งชั่วคราวจากสาธารณรัฐอินเดีย โดยฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมประมงได้มีหนังสือถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยเพื่อขอข้อมูลสถานการณ์โรคกุ้ง และยินดีจะประสานขอสำเนาหนังสือให้แก่ผู้แทนถาวรอินเดียประจำองค์การการค้าโลกตามที่ร้องขอ

๕.๓ สหภาพยุโรป (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อสุกรของราชอาณาจักรเบลเยียม ซึ่งฝ่ายไทยได้ส่งหนังสือทางการแจ้งผลการพิจารณาแบบสอบถามให้ฝ่ายเบลเยียมทราบแล้ว (๒) จะจัดส่งข้อคิดเห็นต่อขั้นตอนการนำเข้าสัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ซึ่งฝ่ายไทยได้แจ้งเวียนให้ประเทศสมาชิกทราบ (๓) แจ้งว่า สหภาพยุโรปจะจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง Regionalization ในราชอาณาจักรไทยช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ และมีความยินดีหากผู้แทนไทยประสงค์จะเดินทางไปดูงานที่สหภาพยุโรป ทั้งนี้ ฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมปศุสัตว์สนใจจะไปศึกษาดูงานห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์เชื้อ *Salmonella* (๔) แสดงความกังวลต่อการเปิดตลาดแอปเปิลจากสาธารณรัฐโปแลนด์ เนื่องจากเป็นประเด็นที่ค้างมานาน และแสดงความประสงค์ที่จะจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับฝ่ายไทยเพื่อผลักดันการเปิดตลาดสินค้าดังกล่าว (๕) แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับกฎระเบียบ Plant Health ฉบับใหม่ของสหภาพยุโรป โดยจะประกาศรายชื่อพืชที่มีความเสี่ยงสูงในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชและถูกระงับการนำเข้าจนกว่าจะวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชเสร็จสิ้น (๖) ฝ่ายไทยแสดงข้อกังวลต่อร่างกฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็น Endocrine Disruptors

๕.๔ เครือรัฐออสเตรเลีย (๑) ฝ่ายออสเตรเลียติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดอะโวคาโดและพลับพลึง โดยฝ่ายไทยยืนยันเงื่อนไขการนำเข้าอะโวคาโดซึ่งกำหนดให้บรรจุในบรรจุภัณฑ์กันแมลงภายใน ๒๔ ชั่วโมงหลังการเก็บเกี่ยว และยินดีรับพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมที่ฝ่ายออสเตรเลียจะจัดส่งให้ ส่วนพลับพลึง

อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และจะแจ้งผลให้ทราบต่อไป (๒) ฝ่ายออสเตรเลียแสดงความกังวลต่อใบรับรองอาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์จากโคและเจลาตินที่ยังไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกับ อย. ได้ ซึ่งฝ่ายไทยแจ้งว่า อย. อยู่ระหว่างการพิจารณาข้อมูลของฝ่ายออสเตรเลียและยินดีหารือกับผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย (๓) ฝ่ายออสเตรเลียติดตามความคืบหน้าการแจ้งเวียนพระราชบัญญัติคุณภาพอาหารสัตว์ฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งฝ่ายไทยจะแจ้งเวียน WTO ภายหลังจากจัดทำกฎระเบียบภายใต้ พ.ร.บ. ฉบับนี้เรียบร้อยแล้ว (๔) ฝ่ายออสเตรเลียแสดงข้อกังวลต่อกฎกระทรวงการคลัง เรื่องการอนุญาตนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้มีการตรวจคุณภาพไวน์ก่อนการส่งออก และขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาแจ้งเวียนกฎระเบียบดังกล่าวต่อ WTO (๕) ฝ่ายไทยติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเปิดปรุงสุกโดยขอให้ฝ่ายออสเตรเลียเร่งจัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการนำเข้าโดยเร็ว และการเปิดตลาดมะม่วงฉายรังสี ซึ่งฝ่ายออสเตรเลียอยู่ระหว่างการจัดทำเงื่อนไขการนำเข้าและเตรียมจะประกาศเป็นเงื่อนไขการนำเข้าต่อไป (๖) ฝ่ายไทยแสดงข้อกังวลต่อเงื่อนไขการนำเข้าข้าวคราวสำหรับกึ่งดิบ พร้อมทั้งขอให้ฝ่ายออสเตรเลียพิจารณาจัดทำความเท่าเทียมด้านห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์โรคกุ้งและขอทราบกรอบระยะเวลาที่หลักเกณฑ์การนำเข้าฉบับถาวรจะแล้วเสร็จ ซึ่งฝ่ายออสเตรเลียแจ้งว่าอยู่ระหว่างจัดทำหลักเกณฑ์การนำเข้าฉบับถาวรและหากเสร็จแล้วจะแจ้งเวียน WTO ต่อไป

๕.๕ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ฝ่ายไทยยื่นข้อมูลขอให้ฝ่ายปากีสถานยอมรับสถานะปลอดศัตรูพืชทั้ง ๔ ชนิด ได้แก่ *High plains tenuivirus*, *Wheat streak mosaic rymovirus*, *Maize dwarf mosaic potyvirus* และ *Xanthomonas stewartii* พร้อมทั้งขอผ่อนผันเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ในฤดูกาลนี้เหลือเพียงการตรวจวิเคราะห์เมล็ดพันธุ์ก่อนส่งออก ซึ่งผู้แทนสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานขอให้ฝ่ายไทยจัดส่งข้อมูลทั้งหมดให้หน่วยงานประสานกลางด้าน SPS ของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน และจัดส่งหนังสือทางการเพื่อนำส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานอารักขาพืชของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานด้วย

๕.๖ สาธารณรัฐเกาหลี (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อโคจากราชอาณาจักรไทย โดยฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมปศุสัตว์อยู่ระหว่างการพิจารณาข้อมูลการตอบแบบสอบถามของสาธารณรัฐเกาหลี (๒) ฝ่ายไทยติดตามความคืบหน้าการอนุญาตนำเข้ามะม่วงมหาชนก โดยฝ่ายเกาหลีแจ้งว่าอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อมูลด้านเทคนิคเกี่ยวกับการสอบเทียบแห่งวัดอุณหภูมิตามที่ฝ่ายไทยเสนอและจะแจ้งผลให้ฝ่ายไทยทราบต่อไป

๕.๗ สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ติดตามความคืบหน้าการขอเปิดตลาดสินค้าเนื้อสัตว์มายังราชอาณาจักรไทยและสอบถามความคืบหน้าการจัดทำแบบสอบถามสำหรับสินค้าปศุสัตว์ ได้แก่ เนื้อสัตว์ปีก เนื้อหมู สัตว์มีชีวิตร และผลิตภัณฑ์ GMOs จากโค โดยขอทราบความคืบหน้าและระยะเวลาที่จะจัดส่งแบบสอบถามให้สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ทั้งนี้ ผู้แทนไทยจะสอบถามความคืบหน้ากับกรมปศุสัตว์และแจ้งให้ผู้แทนถาวรบราซิลประจำองค์การการค้าโลกทราบต่อไป

๕.๘ แคนาดา ติดตามความคืบหน้าการขอเปิดตลาดเนื้อหมูมายังราชอาณาจักรไทย โดยแจ้งว่าเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ได้จัดส่งหนังสือทางการเพื่อนำส่งข้อมูล Ractopamine-free pork certification program ให้กับกรมปศุสัตว์และ อย. พิจารณา และเรียกร้องให้ฝ่ายไทยตอบหนังสือทางการ

ฉบับดังกล่าว โดยผู้แทนไทยแจ้งว่ากรมปศุสัตว์อยู่ระหว่างพิจารณาข้อมูลทางด้านเทคนิคบางประการที่ต้องการ
ข้อมูลเพิ่มเติมและจะติดต่อไปยังแคนาดาโดยตรง

ทั้งนี้ มกอช. ได้แจ้งเวียนผลการประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

*****

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่นๆ
กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร